

**เรื่อง** : โครงการ “รูปแบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ภาษาขมูร่วมจัดการเรียนรู้เพื่อให้ส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านภาษาทั้งภาษาขมูและภาษาไทยกลางของนักเรียนโรงเรียนบรรณโคภิสฐ์ ต.ชนแดน อ.สองแคว จ.น่าน”

**ผู้วิจัย** : นายสกล โตสุวรรณ และคณะ

### บทคัดย่อ

โครงการ “รูปแบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ภาษาขมูร่วมจัดการเรียนรู้เพื่อให้ส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านภาษาทั้งภาษาขมูและภาษาไทยกลางของนักเรียนโรงเรียนบรรณโคภิสฐ์ ต.ชนแดน อ.สองแคว จ.น่าน” มีวัตถุประสงค์ได้แก่ เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา โดยใช้ภาษาขมูร่วมจัดการเรียนรู้ เพื่อศึกษาเงื่อนไข/ปัจจัยในการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา เพื่อศึกษาผลกระทบต่อพัฒนาการของนักเรียนโรงเรียนบรรณโคภิสฐ์ (พัฒนาการทางด้านภาษา (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) ทั้งภาษาขมูและภาษาไทยกลาง) จากการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา เพื่อศึกษาผลกระทบต่อการใช้ภาษาและภูมิปัญญาของชาวขมู โดยใช้ภาษาขมูร่วมจัดการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาและพัฒนาแนวการประเมินและวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนบรรณโคภิสฐ์

กระบวนการในการดำเนินงาน ที่วิจัยได้มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและครูเป็นสำคัญ โดยผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเขียนภาษาขมู การอบรมทำสื่อการเรียนการสอน อบรมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางและกลวิธีการสอนภาษาท้องถิ่น” การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนการสอนนักเรียนชั้นอนุบาล” กิจกรรมทดลองจัดการศึกษาแบบทวิภาษาโดยใช้ภาษาขมูร่วมจัดการเรียนรู้ กิจกรรมติดตามและประเมินผลการทดลองจัดการศึกษาแบบทวิภาษา เป็นต้น

ผลจากงานวิจัย ทำให้เกิดระบบเขียนภาษาขมูโดยใช้อักษรไทย 1 ตัว แทน 1 เสียง เกิดแผนการสอนและสื่อการสอนที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการสอนโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานในการเรียนรู้ ผลจากการประเมินเด็กนักเรียนพบว่า เด็กนักเรียนส่วนใหญ่มีผลพัฒนาการการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้านดีขึ้น ทั้งทางร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

แต่อย่างไรก็ตามปัจจัย / เงื่อนไขที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา ได้แก่ กลุ่มเด็กนักเรียนในชั้นจำเป็นต้องเป็นเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ขมู 100% เนื่องจากครูต้องใช้ภาษาขมูในการสอน ครูภูมิปัญญาต้องมีภาษาแม่ที่เข้มแข็ง รวมถึงต้องมีความแม่นยำในทักษะการสอนตามกลวิธีต่าง ๆ โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ตลอดจนการมีสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ และมีความหลากหลาย เพื่อการพัฒนาการระบบความคิดของเด็กนักเรียนให้มีทักษะ ขั้นรู้ / จำได้ เข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์